



10: - ПК по ЗСО - 600
- ПК по БФ
16.03.18

	ОБЩИНА ВЕЛИКО ТЪРНОВО ПРОВОД. КОД: 8100
РЕГИСТРАЦИОНЕН ИНДЕКС И ДАТА	
09-00-204	16.03.2018

ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ
НА ВЕЛИКОТЪРНОВСКИ
ОБЩИНСКИ СЪВЕТ

	ВЕЛИКОТЪРНОВСКИ ОБЩИНСКИ СЪВЕТ
РЕГИСТРАЦИОНЕН ИНДЕКС И ДАТА	
В. № 2009/16.03.18	

ПРЕДЛОЖЕНИЕ

от

**ИНЖ. ДАНИЕЛ ДИМИТРОВ ПАНОВ – КМЕТ НА ОБЩИНА ВЕЛИКО
ТЪРНОВО**

ОТНОСНО: Приемане на План за действие на Общинския съвет по наркотични вещества за 2018 г. и Отчет за дейността на Общинския съвет по наркотични вещества за 2017 г.

**УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ОБЩИНСКИ СЪВЕТНИЦИ,**

Предложената информация за дейността през 2017 година посочва реализираните дейности по Програма за повишаване на информираността на обществото за превенция на наркоманиите в Община Велико Търново 2017-2018 г., свързани с намаляване нивото на употребата на наркотици, както и дейности по превенция на наркоманиите.

Финансовият план за дейностите по Програма за повишаване на информираността на обществото за превенция на наркоманиите в Община Велико Търново 2017-2018 г., които ще бъдат осъществявани през настоящата година е в размер на 10 000 лв.

Необходимите средства са заложили в Бюджета на Община Велико Търново за 2018 г. с Решение на Министерски съвет № 667/01.11.2017г. и с решение на Великотърновски общински съвет № 923/25.01.2018 г.

Успешното реализиране на предвидените дейности ще доведе до осъществяване на основните цели, очертани в областите на превенция.

Във връзка с гореизложеното и на основание чл.21, ал.1, т.12 от ЗМСМА, предлагам Великотърновски общински съвет да приеме следните



РЕШЕНИЯ

На основание чл.21, ал.1, т.12 от ЗМСМА, Великотърновски общински съвет приема

1. Отчет за дейността на Общинския съвет по наркотични вещества за 2017 г.
2. План за действие на Общинския съвет по наркотични вещества за 2018 г.

ПРИЛОЖЕНИЕ:

1. Отчет за дейността на Общинския съвет по наркотични вещества за 2017 г.
2. План за действие на Общинския съвет по наркотични вещества за 2018 г.

ИНЖ. ДАНИЕЛ ПАНОВ
Кмет на Община Велико Търново



Съгласували:

1. Ганчо Карабаджаков
Заместник-кмет "Хуманитарни дейности"
2. Десислава Йонкова
Директор на Дирекция "Правно обслужване и управление на собствеността"
3. д-р Диляна Вачкова
Директор на Дирекция "Социални дейности и здравеопазване"

Изготвил:

д-р Ивана Колева-Стоянова
Председател на Общински съвет по наркотични вещества



ГОДИШЕН ОТЧЕТ ЗА ДЕЙНОСТТА

на Общински съвет по наркотични вещества и Превантивен информационен център по наркомании за 2017 година

Кратко описание и анализ на ситуацията на местно ниво, тенденции

Информацията от различни институции и наблюденията показват, че общите тенденции, свързани с употребата на наркотични вещества за страната, не отминават и Община Велико Търново. Постепенно нараства употребата на нови психоактивни вещества, известни като "дизайнерски наркотици". Продължава да нараства интензивната форма на употреба на канабис. През последните години разпространението на употребата на канабис в България остава относително стабилно. Широкото разпространение на употребата на хероин и други опиоиди в България остава сравнително стабилна с лека тенденция за намаляване през последните години. Хероинът продължава да бъде най-често употребявания опиоид, въпреки че се наблюдава тенденция за увеличаване на разпространението на употребата на метадон (не за лечение) и други синтетични опиоиди. Броят на употребяващите хероин през последните години във Велико Търново отбелязва тенденция към постепенно намаляване. Амфетамините и други стимуланти са веществата, при които се наблюдава най-сериозно увеличение на употребата, особено сред по-младото население във Велико Търново. Амфетамините остават най-често употребяваните стимуланти. През отчетната година беше разпространено и абсолютно безконтролно пушенето на наргиле сред тийнейджърите. Практиката показва, че има родители които поощряват децата си да пушат наргиле вместо цигари.

Идентифицирани основни проблеми и нужди

Възрастовата граница на младите хора, които посягат към наркотичните вещества, пада всяка година. Запазва се тревожната тенденция да се откриват нови ХИВ – позитивни сред употребяващите интравенозно наркотици. Наред със здравните проблеми, свързани със злоупотребата с наркотици, нарастват и социалните проблеми на употребяващите – бягство и отпадане от училище, рисково сексуално поведение, кражби и други криминални прояви. Ценностната система при младите хора се подменя и негативизмът се превръща в модел на подражание.

Превенцията на употребата на наркотични вещества е активен процес за повишаване на информираността, за създаване на условия и подпомагане на изграждането на индивидуални и групови познания и умения, които утвърждават здравословния начин на живот и здравето у човека.

Цел: не само да се предотврати употребата на наркотични вещества, но също така и да се забави започването ѝ, да намали употребата или да предотврати ескалация на проблемна употреба.

В действителност, предизвикателството на превенцията е да подпомогне младите хора, за да приспособят своето поведение, възможности и нагласи спрямо въздействията на средата, като например социални норми, взаимодействието с връстници, условията на живот. Това виждане е отразено и в съвременните подходи за превенция, които имат за цел да намалят рисковите поведения, свързани с наркотичните вещества.

През последните години в нашата страна проблемите, свързани със злоупотребата с наркотични вещества, стават все по-актуална тема. Наблюдава се нарастване на употребата на широк спектър от наркотици, която обхваща все по-голяма част от младите хора в България. Те се превръщат в доходен пазар, към който се насочва разпространението на нелегалните вещества.

Негативното въздействие на наркотиците върху децата и младите хора е изключително сериозен проблем на съвременното общество. Намаляването на тяхното търсене и предлагане е основен двигател в превантивната дейност на Общински съвет по наркотични вещества – Велико Търново и на Превантивен информационен център по наркомании към него. В тази връзка обединяването на усилията на държавните и общински институции предпоставят постигане на по-добри резултати в областта на превенцията.

Политиката на Община Велико Търново по отношение на наркотиците се определя от характеристиките и направените анализи и оценки на проблема на местно ниво, като е съобразена с приоритетите и основните насоки за действие, залегнали в Националната стратегия за борба с наркотиците 2014-2018 г. Превенция на употребата на наркотични вещества и прилагането на система от взаимодопълващи се мерки и подходи е приоритет на местната политика в областта на наркотиците.

В изпълнение на това в Община Велико Търново функционира Общински съвет по наркотични вещества /ОБСНВ/, създаден по Закона за контрол върху наркотичните вещества и прекурсорите и Превантивен информационен център /ПИЦ/ по проблемите на зависимостите. Дейностите, свързани с превенция на употребата на наркотици, които ОБСНВ и ПИЦ осъществяват, взаимно се допълват и условно са разделени на: превантивни дейности, реализирани в училищна среда; подкрепа и работа с млади хора; дейности, насочени към родителите; реализиране на дейности за повишаване информираността и постигане на съпричастност към проблема.

Съгласно Националната програма за изпълнение на Плана за действие към Националната стратегия за борба с наркотиците в Република България 2014-2018 г. и в изпълнение на План за действие 2017 за изпълнение на Програма за повишаване на информираността на обществото за превенция на наркоманиите в Община Велико Търново 2017-2018 г., бяха реализирани следните конкретни дейности:

ДЕЙНОСТИ В ПРОГРАМНИТЕ ОБЛАСТИ:

Дейности в Програмна област 1: Намаляване търсенето на наркотиците

Програмна задача 1: Подобряване на достъпа до ефективни програми

Задача 1.1. Развитие и прилагане на програми за превенция на употребата и злоупотребата с психоактивни вещества в образователната система

❖ Наименование и кратко описание на дейността/интервенцията:

Проведено обучение на родители. Колкото и да е трудно да се признае, все още в публичното пространство и нагласите на хората битуват стигма по отношение на зависимите, на състоянието зависимост, на нуждата от компетентна и професионална помощ и подкрепа. От друга страна, лицата и семействата, в които обикновено изненадващо и без предварително разпознати индикации се появява проблемът наркотик продължават да изпитват срам, притеснение и имат дълги задръжки да потърсят професионална помощ. В този смисъл, ОБСНВ и ПИЦ трябва да поддържат постоянна информираност и да популяризират услугите, които предлагат, за да могат хората да се ползват от тях.

Вид на избраната превантивна стратегия:

Универсална

Основни цели и задачи:

Целта беше чрез беседване родителите да придобият информация за най-разпространените наркотични вещества, въздействието им върху детския организъм, причините които подтикват младите хора да посягат към наркотици и наказателната отговорност, която носят непълнолетните за отглеждане, разпространение и държане на наркотични вещества, както и склоняване на малолетни и непълнолетни към употреба на такива.

Основни задачи – повишаване на информираността на родителите по отношение на видовете наркотични вещества и тяхното въздействие.

Брой и квалификация на екипа, реализирал дейността:

Екипа на Превантивен информационен център – председателя, секретаря и психолога на центъра. Средствата бяха отпуснати от Общината с Решение №517/26.01.2017 г., в размер на 2 000 лв. /за две обучения/.

Място и период на реализиране, отразяване в медиите:

Обучението беше проведено на 19 май 2017 г., в хотел "Меридиан Болярски". Отражено бе във вестник "Борба" и Общинско радио – Велико Търново.

Целева група:

15 родители

Постигнати резултати:

Участниците подобриха знанията си за видовете наркотични вещества, за последствията от употребата им върху детския организъм.

❖ Наименование и кратко описание на дейността/интервенцията:

Проведено двудневно обучение на медицински сестри, социални работници и психолози от "Център за психично здраве – Велико Търново". Обмен на добри практики между ЦПЗ и ПИЦ.

Вид на избраната превантивна стратегия:

Универсална

Основни цели и задачи:

Тренингът беше свързан с видовете вещества по групи и със Световен ден за борба със СПИН. Запознати бяха с причините за ранната намеса, тъй като рисковата и проблемна употреба на веществата е често срещана. Повечето засегнати не получават интервенция или лечение, поради това ранното идентифициране и ранната интервенция могат да предотвратят негативни ефекти, да подобрят резултатите от провежданото лечение и да спестят средства. Основна цел на обучението беше ограничаване на риска от злоупотреба с наркотици в Община Велико Търново, чрез изграждане и поддържане на устойчиви, ефективни рентабилни превантивни програми за семейства, деца и млади хора, както и повишаване на съпричастността на институции, организации и цялата общественост.

Брой и квалификация на екипа, реализирал дейността:

Екипът на Превантивен информационен център – председател, секретар, специалист и психолог. Средствата с които се реализира обучението бяха в размер на 1300 лв., спечелени по проект на ПИЦ, а отпуснати от Министерство на здравеопазването.

Място и период на реализиране, отразяване в медиите:

Обучението беше проведено на 28 ноември и 1 декември 2017 г., в хотел "Меридиан Болярски". Отразено бе във вестник "Борба", вестник "Янтра Днес" и Общинско радио – Велико Търново. Както и в местните телевизии – "Видеосат" и "Евроком Царевец".

Целева група:

25 медицински сестри, социални работници и психолози от "Център за психично здраве – Велико Търново"

Постигнати резултати:

Участниците подобриха знанията си за видовете наркотични вещества. Активната дискусия с участниците доведе до високо качество на информираността и дебата.

Темите, представени от психолога на ПИЦ – Велико Търново получиха високо одобрение от участниците. Планирахме бъдещи инициативи, в отговор на конкретни нужди на заинтересованите страни.

Задача 1.2. Разработване и прилагане на програми и мерки за превенция и мерки за подкрепа на рискови групи

Превантивен информационен център по наркомании работи с всички институции с които поддържа информация по проблема наркомании.

Задача 1.3. Разширяване възможностите за включване на децата и младите хора в привлекателни за тях форми за прекарване на свободното време

Задача 1.4. Повишаване на информираността на обществото по проблемите на наркоманиите. Раздаване на плакати, брошури и информация чрез местните вестници и телевизии

❖ В периода 7-9 юни 2017 година, в град Велико Търново се проведе **XI Национална конференция по проблемите на превенцията на употребата и злоупотребата с наркотични вещества.**

Конференцията се проведе в конферентната зала на "Интерхотел" Велико Търново.

Организатори: Секретариат на Националния съвет по наркотични вещества и Национален център по наркомании със съдействието на Общински съвет по наркотични вещества – Велико Търново и Превантивен информационен център по наркомании към него.

Участници: Общински съвети по наркотичните вещества и Превантивни информационни центрове от цялата страна (общо 80 участници). На конференцията присъства и г-жа Светлана Йорданова – заместник-министър на здравеопазването.

По време на конференцията бяха обсъдени: обмяна на знания и опит в областта на превенцията на злоупотребата с наркотични вещества, повишаване на компетенциите на служителите от ОБСНВ и ПИЦ в разработването и прилагането на превантивни програми; обсъждаха се проблеми свързани с превенцията на ученици и лечението на наркозависими лица.

Средствата бяха отпуснати от държавният бюджет. Във връзка с изпълнение на дейности по Националната стратегия за борба с наркотиците за 2017 година и относно държавното финансиране на дейностите на ОБСНВ и ПИЦ към него беше изпратено писмо с изх. № 08-00-3/06.01.2017 г.

❖ По повод **Международният ден без тютюнопушене**, на 16 ноември 2017 г. пред Общината се състоя – информационна кампания "Да подарим здраве" с участието на ученици от Американски колеж "Аркус", включваща: замяна на цигари за ябълка или

балон с послание за ползите при отказа от тютюнопушене, завъртане на колелото на "късмета" и разпространение на здравно-образователни материали. Мероприятието беше организирано от Регионална здравна инспекция – Велико Търново и Превантивен информационен център по наркомании – Велико Търново, със съдействието на ЧПГ "Аркус".

❖ На 19 ноември 33 търговски представители за Северна България преминаха опреснителен курс за водачи на превозни средства. Инициативата се проведе съвместно със сектор "Пътна полиция" при ОДМВР – Велико Търново, Превантивен информационен център и Съюза на българските автомобилисти – Велико Търново. Курсът започна с лекции на тема "Пътно-транспортната обстановка на територията на област Велико Търново и най-честите причини за пътнотранспортни произшествия". Участниците проявиха интерес към видеозаснемането и конкретни казуси, с които са се сблъскали на пътя. Повече стационарни камери и по-солени глоби за превишаване на скоростта ще решат проблема с тежките пътни инциденти, смятаха по-голяма част от курсистите. Останалите споделиха мнение, че трябва да се повиши културата на пътя. След лекционната част участниците проведоха изпит на листовки, а след това и на полигон. Най-добре представилите се и в теоретичната, и практическата част получиха поощрителни награди. Инициативата бе обвързана със Световен ден за възпоменание на жертвите от пътнотранспортните произшествия. Тази година за това е определена датата 19 ноември. Всяка година вследствие на пътни инциденти загиват и биват ранени и осакатени стотици деца, младежи, зрели и възрастни хора. Голяма част от тези инциденти са били предотвратими. Те са свързани с грешки и нарушения на участниците в движението, както и с пропуски на проектантите на пътнотранспортната система.

1156 пътни инцидента са регистрирани от началото на годината до края на м. октомври във Великотърновско. 158 от произшествията са тежки, с 20 загинали и 205 ранени граждани. Основната причина за тежките инциденти остава несъобразената скорост, отчетоха от Пътна полиция.

❖ На 24 ноември 2017 г. в Католическата църква на Велико Търново, се проведе открита сбирка на Анонимните Алкохолици /АА/ по случай 2 години от стартирането си във Велико Търново. На нея страдащи от зависимостта разказаха историите си, споделиха опита си и посочиха проблемите си, които срещат с държавните институции. За справяне с алкохола се работи по специална 12-стъпкова програма и успехи има. Превантивният център подава ръка за помощ.

26 юни – Международен ден за борба с наркоманиите

Всяка година на 26 юни се отбелязва Световния ден за борба с наркоманиите. На този ден хората по света изразяват активната си позиция и съпричастност в борбата с наркотиците. Милioni млади хора и техните семейства живеят с проблема, свързан с дрогите. Рязко се снижава възрастта на първия опит на употреба на наркотици. Този факт, заедно с лесната достъпност и ниската им цена в България буди особена тревога.

❖ По повод Международният ден за борба с наркоманиите беше открито поредното издание на инициативата "Лятна детска полицейска академия". Над 200 деца

и младежи от населените места в общината дадоха старт на поредицата от прояви, които продължиха през целия летен сезон в младежките центрове и клубове. Откриването беше на стадион "Петър Шатров" в с. Шемшево, а програмата включваше скечове, театрални спенки, рецитиране на стихотворения, изпълнения на песни и танци. По време на заниманията децата и младежите усвоиха ценни знания за престъпленията и превенцията им, агресията, ограничаването на трафика на хора, безопасността на движението, оказване на първа помощ, реагирането при пожари и други бедствия. Акценти бяха поставени също върху спорта, здравословния начин на живот и приятелствата.

Кметът на Община Велико Търново посочи, че проектът е пример за работещо добро партньорство между местната власт, полицията, противопожарните служби и обществото.

Лятната полицейска академия е дело на Община Велико Търново, Сдружението на кметовете и кметските наместници "Янтра 2001", ОД на МВР и Дарителско сдружение "Св. Иван Рилски", подкрепя оказва Съюзът на пивоварите в България и Превантивен информационен център.

❖ В парк "Дружба" се проведеха образователни игри със състезателен характер на теми, свързани със здравословния начин на живот и под надслов "Ние знаем как да бъдем здрави". Игрите бяха посветени на Международния ден за борба с наркоманиите, организирани от РЗИ, съвместно с Община Велико Търново и Превантивен информационен център по наркомании.

Програмна задача 2: Подобряване на достъпа на пациенти до ефективни лечебни програми

Задача 2.1. Развитие на системата за лечение и психосоциална рехабилитация на употребяващите наркотици на общинско ниво

- ❖ Провеждане на детоксикация на зависими към наркотични вещества в Отделение по зависимости към "Център за психично здраве" – Велико Търново.
- ❖ Действаща една метадонова програма.
- ❖ Дневна програма за психосоциална рехабилитация на зависими – с капацитет на програмата 20 лица.
- ❖ Програма за лечение с опиоидни агонисти и агонист – антагонисти на лица, зависими към опиоиди – с капацитет на програмата 40 места.

Програмна задача 3: Подобряване на достъпа до услуги за намаляване на здравните и социалните щети за индивида и обществото

Задача 3.1. Развитие на програми и услуги за намаляване разпространението на свързаните с употребата на наркотици социално

значими заболявания ХИВ/СПИН, хепатит В и С, полово предавани инфекции

- ❖ Извършени безплатни изследвания за ХИВ/СПИН в Кабинет за анонимно и безплатно консултиране и изследване за ХИВ/СПИН (КАБКИС) към РЗИ – Велико Търново.
- ❖ Извършени изследвания за хепатит на преминалите през детоксификация в Отделение по зависимости към "Център за психично здраве" – Велико Търново.

Последни данни за СПИН в България

На 1 декември светът отбелязва Деня за борба срещу СПИН и ХИВ. Въпреки все по-голямата достъпност на информация за превенция на болестта през периода 1986-27.11.2017 г. в България са регистрирани общо 2 694 лица с ХИВ инфекция.

От началото на тази година са открити нови 220 ХИВ-серопозитивни, при изследвани над 260 000 лица. Запазва се тенденцията от последните години броят на новорегистрираните мъже да е многократно по-голям от този на инфектираните жени. Съотношението на инфектираните мъже и жени през настоящата година е 9:1 (199 мъже и 21 жени).

По отношение на пътя на инфектиране се запазва тенденцията от последните години. И тази година 88% от новорегистрираните с ХИВ-инфекция са се инфектирали по сексуален път (от тях 52% са мъже, съобщили за хомосексуален контакт, а 36% са инфектирани при хетеросексуален контакт). Останалите 12% са инфектирани при инжекционна употреба на наркотици.

Тази година най-засегната е възрастовата група 30-39 г. - 36%, следвана от възрастовата група 20-29 - 34%. Най-младият ХИВ серопозитивен е на 20 години, а най-възрастният е на 67 години.

Географското разпространение показва, че по-голямата част от новоинфектираните с ХИВ са предимно в големите градове и единични случаи в останалите области, сочат още статистическите данни.

Над 25% от новорегистрираните ХИВ-позитивни лица са открити в 13-те Кабинета за безплатно и анонимно консултиране и изследване за ХИВ (КАБКИС) към РЗИ. Близко 13% от всички новорегистрирани са узнали своя резултат в Центъра за сексуално здраве в София.

В изпълнение на ангажиментите на държавата, Министерството на здравеопазването осигурява безплатно съвременно лечение с антиретровирусни лекарства за всички нуждаещи се лица с ХИВ/СПИН, независимо от техният здравно-осигурителен статус. Разкрити са и работят 5 сектора за лечение на пациенти с ХИВ/СПИН към инфекциозните клиники в градовете София, Пловдив, Варна, Плевен и Стара Загора.

Прилагането на антиретровирусната терапия удължава живота на пациентите и подобрява качеството им на живот.

Програмна задача 4: Подобряване на достъпа до програми за превенция и лечение на употребата на наркотици в местата за лишаване от свобода

Задача 4.1. Развитие на превантивни корекционно – терапевтични дейности

- През календарната 2017 година, психолога на Превантивен информационен център по наркомании е провел 25 индивидуални психологически консултации с клиенти, употребяващи наркотични вещества, хазарт и алкохол. Този брой консултации е предоставен на 8 жени, 12 мъже и 5 лица /близки – партньори – родители/.
- В сравнение с миналата година се констатира повече от два пъти увеличение на мъжете злоупотребяващи с алкохол потърсили помощ. Алкохолът, както и всяко психоактивно вещество, променя човека. Ето защо започва социалната деградация – загуба на семейството, работа, социален статус. Пиянството се превръща в основна цел в живота на алкохолика.
- Наблюдава се намаляване броя на лицата употребяващи епизодично марихуана и потърсили помощ. Все по-често се срещат родители които приемат за "приемлива" епизодичната употреба на марихуана. Като цяло се забелязва повишаване на толерантността сред младите хора относно употребата на марихуана. Сред една част от младежите, пушенето на марихуана е норма на поведение. Смята се, че марихуана е безвредно от пушенето на цигари с тютюн.
- Забелязва се намаляване на възрастовата граница на злоупотребяващите със стимуланти и комбинирана употреба на ПАВ.
- През годината имахме и случай на зависимост към хазарт. Зависимите към хазарт са в повишен риск и от други психични разстройства, свързани с употреба на психоактивни вещества, депресивни разстройства, тревожни разстройства и разстройства на личността. При някои хора други заболявания предпоставят зависимостта, а при други хора зависимостта може да се появи преди началото на други заболявания като тревожни разстройства и разстройства, свързани с употребата на психоактивни вещества. Тази дейност доминира в живота на човека толкова много, че е в ущърб на социалните, професионалните, материалните и семейните ценности и ангажименти. Подходяща първа стъпка при съмнения за проблем с хазарта е консултацията с психолог, който има опит в областта на зависимостите.
- През настоящата година се увеличи броят на лицата потърсили помощ по телефона, включително и хора живеещи извън област Велико Търново.
- Превантивният център оказва съдействие за лечение на зависими – настаняване в ЦПЗ.

Програмна задача 5: Развиване на програми и дейности в Българската армия

Задача 5.1. Развиване и прилагане на програми за превенция на употребата и злоупотребата с психоактивни вещества в Българската армия

❖ Наименование и кратко описание на дейността/интервенцията:

Проведено обучение на курсанти от НВУ "Васил Левски". В рамките на проведеното обучение участниците демонстрираха добро фокусиране върху темата и участваха активно.

Вид на избраната превантивна програма:

Универсална

Основни цели и задачи:

Бяха обсъдени възможностите за предпазване от употребата на наркотични вещества. От страна на участниците, тренингът беше оценен като необходим, навременен и даващ възможност за дискутиране на теми, които са актуални към момента и важни за тях. Акцентът на проведеното обучение, бе да се подготвят курсанти, които ще продължат да работят с този метод и тема със своите връстници от НВУ "Васил Левски".

Цели: да се формират нагласи за неупотреба на ПАВ, умения за устояване пред рискови фактори, справяне с критични ситуации, ставащи повод за рисково поведение.

Брой и квалификация на екипа, реализирал дейността:

Екипа на Превантивен информационен център – председателя, секретаря и психолога на центъра. Средствата са отпуснати от Общината с Решение № 517/26.01.2017 г.

Място и период на реализиране, отразяване в медиите:

Обучението беше проведено на 15 май 2017 г., в хотел "Меридиан Болярски". Отразено във вестник "Борба" и Общинско радио – Велико Търново.

Целева група:

15 курсанта от НВУ "Васил Левски"

Постигнати резултати:

Участниците подобриха знанията си за видовете вещества оказващи влияние на ЦНС, повишиха знанията си за причините и последствията от употребата им, запознаха се с програмите за лечение и подкрепа на лица зависими от ПАВ.

Задача 5.2. Разширяване възможностите за включване на военнослужещите в привлекателни за тях форми за прекарване на свободното време

Програмна задача 6: Усъвършенстване на контрола на наркотични вещества за медицински цели на територията на Община Велико Търново

Задача 6.1. Подобряване на координацията на административните структури, осъществяващи контрол на местно ниво

- Постоянно сътрудничество на институциите в Община Велико Търново по проблема наркомании.
- Всяка нужда от своевременна информация, консултиране или логистично съдействие от страна на членове на ОБСНВ е била посрещната с нужната отзивчивост, отговорност и своевременна подкрепа.

Дейности в Пресечна област: Публична информационна система

Програмна задача 7: Поддържане и развитие на публичната информационна система в областта на наркотиците

Задача 7.1. Поддържане и развитие на публичната информационна система

- Поддържан е регулярен обмен на информация между структурите, членуващи в Общински съвет по наркотични вещества /ОБСНВ/.
- Местните медии отразяват текущо отделни дейности и инициативи на ОБСНВ – Велико Търново.
- Провеждане на периодични срещи с Районна прокуратура, РЗИ, Отдел "Закрила на детето", Пробационна служба.
- Комуникационният процес, осъществяван от ОБСНВ и ПИЦ – Велико Търново е важен не само по отношение на медиите, но и на средата като цяло. Колкото и да е трудно да се признае, все още в публичното пространство и нагласите на хората битува стигма по отношение на зависимите, на нуждата от компетентна и професионална помощ и подкрепа.

Дейности в Пресечна област: Координация и международно сътрудничество

Програмна задача 8: Поддържане и развитие на институционална и експертна мрежа за изпълнение на общинската политика по наркотиците

Задача 8.1. Поддържане и развитие на публична информационна система

- Разработена е и приета от Общински съвет Велико Търново, Програма за повишаване на информираността на обществото за превенция на наркоманиите в Община Велико Търново 2017-2018 г.

Програмна задача 9: Развитие на международно проектно сътрудничество и обмен на информация

Задача 9.1. Участие и инициране на различни форми на обмена на информация, опит и ноу-хау с чуждестранни и международни институции

- Инициране и провеждане на XI Национална конференция по проблемите на превенцията на употребата и злоупотребата на наркотични вещества във Велико Търново /упомената и подробно описана в задача 1.4 – повишаване на информираността на обществото по проблемите на наркоманиите/.

Отчетът е приет на заседание на Общински съвет по наркотични вещества, проведено на 28.02.2018 г.

Изготвил:

д-р Ивана Колева-Стоянова

Председател на Общински съвет по наркотични вещества

Съгласувал:

д-р Диляна Вачкова

Директор на Дирекция "Социални дейности и здравеопазване"

ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ

в изпълнение на Програма за повишаване на информираността на обществото за превенция на наркоманиите 2017-2018 г. в Община Велико Търново

Планът за действие е разработен в изпълнение на Програма за повишаване на информираността на обществото за превенция на наркоманиите в Община Велико Търново 2017-2018 г., в съответствие с Националната стратегия за борба с наркотиците 2014-2018 г. и Плана за действие в изпълнение на Националната стратегия. Той е основен организационно – управленски инструмент за реализация на Програмата и представлява неразделна част от нея. Планът за действие отчита опита, както и оценките и препоръките на Европейския съюз в областта на борбата с наркотиците.

Планът за действие отразява реакцията, тревогите и ангажираността на Общината към задълбочаването на проблема с наркотиците в град Велико Търново през последните няколко години. От много важно значение е да продължат усилията на общинско ниво за ограничаване на явлениято чрез по-нататъшно укрепване на взаимодействието и разширяването на информационния обмен и сътрудничеството на регионално, национално и международно ниво.

Планът за действие обхваща 2018 година, в рамките на която ще бъдат реализирани конкретни дейности за ограничаване злоупотребата с наркотични вещества на територията на Община Велико Търново. Успешното реализиране на предвидените дейности ще доведе до постигане на основните цели, очертани в програмните области, фокусирани в програмата.

Принципи на Плана за действие

- **Информация** – посланията за ПАВ трябва да бъдат обективни и да информират обществото за реалните ефекти и опасности относно зависимостта към всички ПАВ – легални и нелегални;
- **Превенция** – превенцията, насочена главно към младите хора, трябва да утвърждава здравословен начин на живот и да цели промяна в нагласите към отговорно и нерисково поведение;
- **Обучение** – обучението на екипи и професионалисти по проблемите на зависимостите осигурява устойчивост и ефективност на превантивните и лечебни програми, както и висока мотивираност на специалистите, които участват в тях;
- **Координация и сътрудничество** – установяване на ефективно взаимодействие, сътрудничество и координация на действията между общинските органи, неправителствените организации и гражданското общество за постигане на целите на плана. Подобряване взаимодействието и сътрудничеството между общинските органи, които са ангажирани с борбата срещу наркотиците;

- **Международни дейности** – да се осигурят условия за информационен и методологически трансфер на водещи съвременни подходи в превенцията, лечението, рехабилитацията и намаляване на здравните щети. Разширяване на сътрудничество с международни организации и други държави с цел усвояване на техния опит и въвеждане на нови практики;
- **Ограничаване на трафика и разпространението** – приоритетите на полицията освен ограничаване на трафика и разпространението включват и участие в превенция на търсенето. Това е съществен елемент от усилията за изграждане на една нова, по-органично интегрирана в обществото и по-силно ангажирана с неговите проблеми полиция.

Основни цели на Плана за действие

- Ограничаване въвличането на нови хора в употребата и злоупотребата с психоактивни вещества.
- Изграждане на мрежа от програми за лечение на зависимости на общинско ниво.
- Преодоляване на социалната изолация на зависими.
- Ограничаване на рисковото поведение и на здравните и социални щети.
- Информационен и методологически трансфер на водещи съвременни световни подходи по превенция, лечение, рехабилитация и намаляване на здравните щети.
- Управление, координация, институционално укрепване и сътрудничество.
- Ограничаване на предлагането на наркотични вещества на територията на град Велико Търново.
- Повишаване информираността на обществеността за дейността на полицията за намаляване предлагането на наркотични вещества.

Целеви групи

- Деца и младежи, обхванати от образователната система.
- Деца и младежи, необхванати от образователната система.
- Родители на деца и младежи.
- Лица, зависими към наркотични вещества и техните близки.
- Лица, лишени от свобода.
- Високорискови групи.
- Общо практикуващи лекари, социални работници, училищни педагози.
- Неправителствени организации, занимаващи се с проблемите на наркоманиите.

Институционална рамка и органи за реализиране

- Общински съвет по наркотични вещества Велико Търново (ОБСНВ) – Превантивен информационен център по наркомании към Община Велико Търново.
- Отделение за зависимости към "Център за психично здраве" ЕООД – Велико Търново.
- Регионална здравна инспекция – Велико Търново.
- Пробация – Главна Дирекция "Изпълнение на наказанията".
- Правоприлагащи органи.

- Национален Военен Университет "Васил Левски".
- Партньори – медии и неправителствени организации, работещи по проблема "наркомани".

Институционално изграждане

1. Общински съвет по наркотични вещества

Съветът е орган за провеждане на Общинската политика срещу злоупотребата с наркотични вещества и за борба с наркотрафика, съобразно Националната политика срещу злоупотребата с наркотични вещества.

ОБСНВ разработва, осигурява и координира изпълнението на общинските програми за борба срещу злоупотреба с наркотични вещества в Община Велико Търново.

При осъществяване на своите функции си сътрудничи и обменя информация с други институции и организации.

В края на всяка година Съветът отчита дейността си пред Националния съвет по наркотични вещества и пред Общински съвет Велико Търново.

ОБСНВ Велико Търново се финансира със средства от държавния бюджет чрез общинските бюджети.

2. Превантивен информационен център по наркомани

Към Общински съвет по наркотични вещества Велико Търново се създава Превантивен информационен център по наркомани, по чл.21, ал.1, т.2 от ЗКНВП.

ПИЦ осъществява превантивните дейности и програми на общинско равнище.

Събира, съхранява и анализира информация на общинско равнище, която е необходима за изготвянето, осъществяването и координирането на програмите. Организира работни срещи, семинари и конференции в областта на наркоманиите.

Осъществява мотивиране за лечение и търсене на специализирана помощ на заинтересованите лица.

ПИЦ работи по различни модулни програми за превенция на рисковото поведение, които включват интерактивни тренингови обучения на педагогически съветници, както и образователни и информационни програми за родители и учители.

Разработва и прилага алтернативни форми за прекарване на свободното от учебни занятия време на младите хора.

Координира взаимодействието на общинските власти с всички институции, ведомства и организации във връзка опазване на реда, сигурността, здравето и спокойствието на ученици и учители в и извън училището.

Анализ на средата

Информацията от различни институции и наблюденията показват, че общите тенденции, свързани с употребата на наркотични вещества за страната, не отминават и Община Велико Търново.

Постепенно нараства употребата на нови психоактивни вещества, известни като "дизайнерски наркотици". Появяват се нови химикали за тяхното производство, нови начини на трафикиране и разпределителни канали. Новите психоактивни вещества са опит да се избегне правния контрол чрез промяна в химическия състав на познатите синтетични наркотици. Пристрастяването към тях е същото като към "традиционните" и дори се увеличава, което привлича злоупотребяващите с наркотични вещества. Според специалисти най-страшното е, че психоактивните субстанции се предлагат свободно в интернет, което допълнително затруднява контрола върху тях.

Продължава да нараства интензивната форма на употреба на канабис.

Броят на употребяващите хероин през последните години във Велико Търново отбелязва тенденция към постепенно намаляване.

Амфетамините и други стимуланти са веществата, при които се наблюдава най-сериозно увеличение на употребата, особено сред по-младото население във Велико Търново.

Забелязва се намаляване на възрастовата граница на злоупотребяващите със стимуланти и комбинирана употреба на ПАВ.

Дейността в областта на намаляване на търсенето

Провеждането на информационни кампании за превенция на употребата на наркотици повишава информираността на населението за въздействието на наркотичните вещества върху физическото и психическо здраве.

Разработените и прилагани дейности и мерки за предотвратяване въвличането на нови хора в злоупотребата с наркотични вещества са насочени, както към цялото население на национално и общинско ниво така и към конкретни групи от населението, считани за рискови по отношение на злоупотребата с наркотици.

Разработени са и се прилагат програми за учители, родители и подрастващи, с основен фокус върху избягване на рисковото поведение, чрез предлагане на алтернативни дейности, като спорт и изкуство. Въвеждането на програми, базирани в училищата за превенция на употребата на наркотици спомага за придобиване на умения за здравословен начин на живот и социално адаптивно поведение.

Извършваните превантивни дейности са в съответствие с разработените принципи и стандарти за добра практика в областта на превенцията на употребата на наркотици.

Дейности в област 1: Превенция на злоупотребата с психоактивни вещества

Подзадачи:

- **Развитие и прилагане на програми за превенция на употребата и злоупотребата с психоактивни вещества в образователната система:**
 - Организиране на двудневно обучение на учители от училищата на територията на Община Велико Търново по проблемите на превенцията на употребата и злоупотребата с психоактивни вещества, което ще се проведе април месец и за него ще са необходими 1 800 лв.;
 - Прилагане на програми за превенция, основани на подхода "Връстници обучават връстници";
 - Разработване, издаване и разпространение на информационни материали за деца и млади хора по проблемите на зависимостите, за които ще са необходими 1000 лв.;
 - Провеждане на информационни кампании;
 - Обмен на добри практики с Превантивните информационни центрове от градовете: Плевен, Разград, Търговище, Шумен, София, Ямбол, Силистра, Кюстендил, Благоевград, Варна, Кърджали и Габрово. Обучението ще бъде двудневно, ще се реализира юни месец по повод 26 юни – Международен ден за борба с наркоманиите и за него ще са необходими 3 000 лв.;
 - Провеждане на обучение съвместно с МКБТХ и МКБППМН. Обучението ще се осъществи май месец и за него ще са необходими 1 000 лв.;
 - Провеждане на двудневно обучение с курсанти от НВУ "Васил Левски", което ще се състои април/май месец и за него ще са необходими 1 500 лв.
- **Работа с родители по въпросите свързани с превенцията на употребата и злоупотребата с наркотични вещества сред децата:**
 - Провеждане на двудневно обучение на родители по проблемите на употребата и злоупотребата с психоактивни вещества съвместно с Център за обществена подкрепа. То ще се проведе април месец. Необходимите средства за него ще са 1 500 лв.
- **Разработване и прилагане на мерки за превенция на рискови целеви групи:**
 - Прилагане на програми за превенция по проблемите на употребата и злоупотребата с психоактивни вещества.
- **Включване на децата и младите хора в привлекателни за тях форми за прекарване на свободното време:**
 - Организиране на футболен турнир между младежките клубове на Община Велико Търново преди започването на учебната година, необходимите средства за награди са в размер на 200 лв.
- **Отбелязване на Световни и Международни дни:**
 - Отбелязване на 26 юни – Международен ден за борба с наркоманиите;
 - Отбелязване на 1 декември – Световен ден за борба с ХИВ/СПИН;
 - Отбелязване на Световен ден без тютюнев дим.

Дейности в област 2: Ефективно лечение на зависимости към наркотични вещества и свързаните с тях заболявания

- Провеждане на детоксификация на зависими към наркотични вещества пациенти в Отделение за зависимости към "Център за психично здраве" ЕООД – Велико Търново.
- Провеждане на Метадонова програма в Отделение за зависимости към "Център за психично здраве" ЕООД – Велико Търново.
- Реализиране на консултативни програми и психотерапевтични интервенции със зависими към наркотични вещества и техните семейства в Превантивен информационен център по наркомании Велико Търново.

Дейности в област 3: Социална рехабилитация на злоупотребилите с наркотични вещества

- Провеждане на програми за малолетни и непълнолетни лица и техните семейства в Превантивен информационен център по наркомании;
- Други програми за специфични и неспецифични интервенции за подобряване на здравния, психологичен и социален статус;
- Привличане на доброволци – студенти по психология за работа в Превантивен информационен център по наркомании.

Дейности в област 4: Намаляване на търсенето на наркотици

Стратегически задачи по намаляване на търсенето на наркотици

Задача 1. Ограничаване въвличането на нови хора в злоупотребата с наркотични вещества

Задача 2. Намаляване на злоупотребата с незаконни наркотични вещества

Задача 3. Намаляване на злоупотребата с наркотични вещества, използвани за медицински и ветеринарно – медицински цели

Задача 4. Преодоляване на социалната изолация и депривация на високорисковите групи

Задача 5. Намаляване на разпространението сред злоупотребяващите с наркотични вещества на социално- значими заболявания: кръвно – преносими инфекции (ХИВ/СПИН, Хепатит В и С), туберкулоза, заболявания предавани по полов път и др.

Задача 6. Насърчаване на заетостта сред злоупотребяващите с наркотични вещества посредством бюрата по труда

Задача 7. Създаване на система от ефективни и разнообразни лечебни програми

Задача 8. Осигуряване на по-лесен достъп до ефективни лечебни програми

Задача 9. Разработване и въвеждане на най-добри практики за превенция, лечение, рехабилитация и намаляване на щетите за здравето

Задача 10. Развиване на превантивни корекционно – терапевтични дейности сред лица, с наложена мярка "Пробация", съвместно с ОЗ "ИН", сектор "Пробация" звено Велико Търново

Задача 11. Развиване на дейности в българската армия

Дейности в област 5: Публична информационна система

- Организиране и провеждане на публични дискусии и дебати по проблемите на разпространението и употребата на наркотични вещества и пътищата на тяхното ограничаване и намаляване.

Дейности в област 6: Координация и международно сътрудничество

- Разработване на Програма за повишаване на информираността на обществото за превенция на наркоманиите в Община Велико Търново 2017-2018 г.
- Участие в обучения, организирани за екипите на ОБСНВ и ПИЦ.
- Обмен на добри практики с други ОБСНВ в страната.
- Популяризиране и насърчаване на активно и значимо участие и ангажираност на гражданското общество, в т.ч. на неправителствените организации, на младите хора, на употребяващите наркотици и потребителите на услуги, свързани с наркотиците, при разработването и прилагането на политики за борба с наркотиците.

Финансиране на плана

- Общински бюджет
- Републикански бюджет

Мониторинг на плана

- Национален съвет по наркотични вещества
- Министерство на здравеопазването
- Национален център по наркомании
- Общински съвет по наркотични вещества Велико Търново

Разработеният план за действие подлежи на актуализация през годината, на база ново постъпили предложения или в зависимост от наличните ресурси, с които разполага ОБСНВ Велико Търново.

Планът за действие е приет на заседание на Общински съвет по наркотични вещества, проведено на 28.02.2018 г.

Изготвил:

д-р Ивана Колева-Стойнова
Председател на ОБСНВ и ПИЦ

Съгласувал:

д-р Диляна Вачкова
Директор на Дирекция "Социални дейности и здравеопазване"